

סימן יד

נושח וידוי לאשה לעשרה ימי תשובה ויום הכפורים

התשובה אשר יעשה האדם תלולה בשלשה, והם: ודווי, וכן חרטה על מעשיו הרעים, וכן עזיבת מעשה הרע. ויש חכמים האומרים: אם האדם לא יבן נסח הורוי, לא מועיל ההורוי. ולכן אגשי לנשימים ונסה ההורוי בשפה אשר בינווה, כדי שיאמורו בהימי התשובה, ובמיוחד ביום הכפורים. ודרשו, שכן כי צריך האדם לפרט ברודוי מיני המעשים והחטאיהם, ואפילהו הוא לא חטא בהם, היהות ואנחנו בני ישראל ערבים במצבות התורה, ובעניניהם הרוחניים אנחנו מערבים יחד. ולכן צריך להזכיר בנוסח ההורוי, מני הרטות אשר ימצאו אצל חלק מעמננו, כאילו הם החטאינו ונונוטינו. וכן יש מימי החטא קטנים דומים לגדוליים, אשר יחתא באלו המעשימים, יחשב כאילו חטא בחטאיהם גדולים אשר דומים להם, כאשר אמרו החכמים: המביש את חבריו ומלבין פניו, נחשב כאילו שף דם חבריו. ויש עוד הרבה דברים הדומים כמו זה (חו"ץ תנשס פרק 5).

זהו נושא ההורוי;

**אלְהִינוּ וָאֱלֹהִי אֲבוֹתֵינוּ, אַנְיָ אַמְתָּךְ אֲשֶׁר קִפְלַתִּי הַמִּצְוֹת
אֲשֶׁר כְּתָבָנָבְיא הַאֲמָתָה בְּתוֹרָה; שׁוֹב אֶל יְהוָה
אֲדוֹנוֹ אֲלֹהִיךְ וְקִפְלַמְצֹתוֹ, כִּי יְהוָה אֲדוֹנוֹ אֲלֹהִיךְ אֶל רְחוֹם,
לֹא יַעֲזֹבךְ וְלֹא יַשְׁחִיתךְ וְלֹא יַשְׁפַּח אֲתִרְבָּרִית אֲבוֹתֵיךְ אֲשֶׁר
נִשְׁבָּע לְהֶם.**

**לְכָן אַנְיָ עָמְדָת לְפָנֵי יְהוָה אֲדוֹנוֹ אֲלֹהִי, יְמֹדָה עַל רַב
עֲוֹנוֹתִי וְעֲוֹנוֹתִ נְשֹׂות עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל;**

**דְּבָרַנִי לְשׁוֹן הָרָע, וְדְבָרַי שָׁקָר, וְדְבָרַי הַשְׁחַתָה וּמְאֹסָה,
וּנְבָלּוֹת הַפֶּה . דְּבָרַנִי אֶחָד בְּפֶה וְאֶחָד בְּלָבָב . גָּאַיָנוּ
בְּלַבְנוּ וּבְדָבְרֵינוּ וּבְמַעֲשֵינוּ בְּכָל-מִינֵי גָאוֹה, וּנְהַגְּנוּ עַצְמָנוּ
בְּכָבוֹד גָדוֹל . נְקַמְנוּ מַבְנֵי עַמְנוּ וּבְזַיְנוּ אֹתָם . אֲכַלְנוּ
מְאֻכְלֹת אָסָרוֹת, וְשַׂתְיָנוּ מִשְׁקָאות אָסָרוֹת . אֲכַלְנוּ
מְאֻכְלֹת מְאֹיסָות, וְשַׂתְיָנוּ מִשְׁקָאות מְאֹיסָות . אֲכַלְנוּ בָּשָׂר**

אדון הפל, קה הוה זיהה. טקייף – בעל היכולת ובעל הפחות כלם

עם מאכלי חלב; חמאה, חלב ולבן. שחקנו וחתלו צצנו
עם האנשים והבוחרים, ונגרמו להם מכשול וחתא.
הווצאננו שם רע על הבנים והבנות ונשות עטנו בשר
ובבטלה, על החיים ועל המותים. בזינו אבותינו
ונאמותינו. בזינו חכמים וצדיקים ויראי השם. בטלנו בני
ישראל מעבודת השם הגדול. הילנו אצלנו שכיר שכיר,
ולא שלמנו לו ביוםו שכיר. שנינו עם בני ישראל. גנבו
רכוש עטנו ואמתנו, ורכוש בני האמות והעמים الآחרים.
גנבו דעת הבריות ברואי השם. יעצנו הבריות בעלות
רעות ומקללות, ורמיינו אותם. גמלנו רע לאנשים אשר
עשוי עטנו טובה. אספנו ולקחנו מרכוש זולתנו בלבד
ידיעתם. הזרינו שם השם הקדוש בדברים ביטלים.
הראנו לtems דרך העקלתון. ההנו עצמוני בהנאות
אסורות. הרסנו וחרבנו דרך האמת, וחתנו ובינו
ופתחנו דרך העקרונות. וענדנו עצמוני על דבר שקר.
כענסנו ורגנו בלבנו ובפינו, וכענסנו והשלכנו דבר מידינו
ושברנו בו. סרנו מדרך האמת, וחתפנו דברי
התורה. גערנו ונזנו במשרtiny ובני ביתינו שלא צדק,
և ישנות והטרחנות, וקלנו אותם ובזינום. חשבנו בלבנו
מחשבות רעות ומקללות. נשבענו לשוא ולשקר. בשלנו
בשר בקדירה של חלב, וכן בשולנו חלב בקדירה של בשר.
לא פתחנו ידיינו לעניים. גלינו סודות חברינו. פחדנו
מהבריות ולא פחדנו מהבורה. לא שמרנו ההלכות

המיחדות לנדה בעת טמאותה, וכן המיחדות לטהרתה . לא נזקנו בחליה ובהדלקת גרות שבת כי שצרייך . לא נשמרנו באזניות החיבת בה האשה . לא שמרנו הולכות המיחדות לשפט לפי חקי התורה וחקי החכמים . לא נזקנו בהכשרת הבשר לפי ההלכה . לא נזקנו מתולעים ונמלים ויתושים במأكلים ובמשקים . לא עשינו נקיון טוב ביריקות מהתולעים אשר נמצאים בהם . לא נזקנו בפזרורי הליחם אשר נדרסו בארץ . לא חנקנו ולא יסרנו ילדיינו על דרך הישרה ורצון בוראנו . לא קיינו המצווה שנצטינו בתורה, ביראה ובבבוז שצרייך לעשות לאב ולאם . סרנו מדרך הישרה לדרך העקלותן . הילכנו בדרך השקר והטינו אזינו לשמע דברים רעים . נדרנו נדרים ולא קיינו . התחרטנו על מעשינו הטובים . ישנו במו בהמות לא קרייאת פסוק "שמע ישראל". גרמנו בעונותינו וחטאינו אריכות חרבן בית המקדש, ומצוקת צער המשיח . גרמנו בעונותינו צער ורעה לבבותם עם ישראל . חמדנו והתאינו בתיהם אנשים אחרים ומלווייהם ותכשיטיהם וכלל רכושם . עשינו מכשולים לבני האדם . ענינו יתומים ואלים . פתחנו פתח לדבר רע . שמחנו ברע אשר נעשה לחברינו, בלבנו ובפינו . פזרנו בכעסנו דברי לבוש וכליים . הרסנו הסדר המסדר מהקדמוניים . שבחנו עצמוני, והתפערנו בחכמתנו ובבנתנו ופקחותנו . חשבנו חדשות רעות באנשים כשרים וטהורים . עבדנו ביום השפט במלאת

אדון הכל, קה הוה זיהה. טקייף – בעל היכולת ובעל הפחות כלם

הקשירה והתרה ודומיהם. התודינו על חטאינו ולא חורנו בחשובה מהתוד לבנו. נתנו דבר ושותינו דברינו, ולא עמדנו בדרכינו. עברנו עברות חבילות חבילות וקשרנים לקשרים, ולא התרנו אותם ולא חתכנו קשייהם. נאצנו אנשי עממי, ובישנום ושפכנו דם. נשאנו עינינו על הבוחרים וחסידנו אותם. העדנו עדות שקר. ראיינו מראה רע. התפבדנו בקהלן חברינו. אחננו לוולטנו צרות והפסדים ובזונות. טרחנו להשיג העולם הזה, ולא טרחנו להשיג העולם הבא. ואתה אלהינו יהונאה אהוי אמת, צדיק על כל-הבא עלינו, כי אמת עשית ואנתנו חטאנו והרשענו. אנחנו יהונאה אהוי, זכר לנו תפנות נבייך משה בן-עמרם, אשר נגלי אליו בעונ זעם אורך אותו, וקרא בשם העצום וחרב; יהונאה אהויו (ופסוק מנות). יהונאה אהוי, אל רחום ונחנון, ארך אפים ורב-חסד ואמת: נזר חסד לאלפים, נשא עון ופשע וחטא, וננקה.

אנו יהונאה אהוי, האל אותנו ותרפאני, ותסלח לי עונותי ולא תחשכם לי. אנחנו יהונאה אהוי, לא יצדיק לפני כל-חי, אם עונות תשمر-יה, יהונאה אהוי מי עמד, כי עמך הסליחה למן תורה. דברי עונות גברו מני, פשעינו אטה תכפרם. חן עלי יהונאה אהוי בחסדך, ברב רחמיך מחה פשעי. הרוב כבנסני מעוני, ומחתאתי טהרתי. לב טהור בראש לי אלהים, רוח נכון חדש בקרבי.

סימן יט

נוסח שתקרה האשה בימי התשובה

בימי התשובה בחודשי אלול ותשורי, וכן בערב ראש השנה, תקרה האשה דברי מוסר אלה (חזק הנשים פרק נא);

לְבִי לְבִי, שוב בתקופה שלמה על מעשיך, ועד מתי תרדם.
הוֹסֵר הַלְבָב הַחֲזֹטָא, וְתָהָא רַךְ וּשְׁפָלָ. בּוֹשׁ וּהַפְּלָמָ
בְּמִצְבָּה זוּ, וְעֹזֶב הַמְעֻשִׁים הַרְעִים. כִּי הַרְשָׁעָ, עֲנוּנָתָיו
יַלְכְּדוּהוּ, וּבְחַבְלִי חֲטָאתָיו רַע יְהִי לוּ, הוּא יָמוֹת בְּלֹא
חִשּׁוּבָה, וּבְרַב חֲטָאתָיו יִשְׂגַּה, וְלֹא יִקַּח דָּבָר מִהְעָזָלָה
וּרוּחָתוֹ הַבְּלִי הַבְּלִים, וְכָל-מִינֵּי הַבְּלִ נָאָמֵר עָלָיו. וּמָה-יִתְרֹן
לְאַדְם בְּכָל-עַמְלׁוֹ שִׁיעַמֵּל תְּחִתְּ הַשְּׁמָשׁ, דָּוָר הַוְּלָךְ וְדָוָר בָּא
וּהָרָץ ?עַוְלָם עַוְלָתָה, וְהַאֲדָם פְּחָלוֹם יָרָא. כְּלִיעַמֵּל אָדָם
לְפִיו, וְהַנֶּפֶשׁ לֹא תִשְׁבַּע. יִעַמֵּל וִיְעַמֵּל וּבְעַמְלׁוֹ יָאָבֵד. פָּאָשָׁר
יֵצֵא עַרְם מִפְּטַנְן אָמוֹ, יִחְזֹר לְלַכְתָּא כְּאֵשָׁר בָּא עַרְם, וְדָבָר
מִעַמְלׁוֹ לֹא יִקַּח בְּיַדְוֹ, וְלֹא יִנְחַ בְּכִיסּוֹ. הַלּוֹא יִנְדַּע יוֹמוֹ,
כִּי שִׁיכְיַין הַמְזֹדָה בְּיַדְוֹ. אֲכַל הוּא נִלְכֵד כַּצְפּוֹר בְּמִצְוָה.

לְבִי לְבִי, יָבוֹא לְךָ יּוֹם וְתִתְחַרְתָּ, וְתָאָמֵר אֵיךְ שְׁנָאָתִי
הַמּוֹסֵר, וּמְאָסֵתִי בַּתְּוֹכָתָה, וְלֹא שְׁמַעַתִּי בְּקֹלִ מָוֵרִי,
וְלֹעֲצַתִּים לֹא הַטִּיתִי אָזְנִי. זָכֵר בּוֹרָאֵיךְ בִּימֵי בְּחוֹרָתִיךְ, עַד
אֲשֶׁר לֹא יָבוֹאו יָמֵי הָרָעָה, וַיְגִיעוּ שְׁנִים אֲשֶׁר תָּאָמֵר אֵין
לִי חֲפֹץ בָּהֶם. לִפְנֵי שִׁישּׁוֹב הַעֲפָר לְאָרֶץ כְּאָשָׁר הָיָה, וְהָרוּם
תִשְׁׁוֹב אֶל-הַשָּׁם אֲשֶׁר נִתְנָה.

לבי לבי, אתה אומר לרע טוב, ולטوب רע. ולגוט תלוש,
ויתזרע קש, ומה-העשה לוום פקודה, ולאן תנוס. לבי
לבי, קום ויהדריכני, מה עשה במשפט השם כאשר
ישפטני, ובחשבונו העמק אשר יחשבני, וממי הוא זה אשר
יעזרני וכיילני. לבי לבי, אתה הגורם הרעות, אתה היודע
מספר המשפטות והחייבות, אשר נאSpo מהמעשים הרעים
והחטאיהם.

לבי לבי, על מי אתה סומך? אם בכחך ובגבורתך – אתה
עצמך יודע מעשיך ופעלויך. ואם על חכמتك ובינתך
– אתה יודעת מחשבות האון אשר אתה חושב בכל-שעה,
וילא הייתה מתקרבת לעובדות השם. ואם תסמוד על איזני ועיני
– אתה יודעת מה ראתה עיני ומה-שםעה איזני, בחוץ
ובפנים. ואם הנך סומך על פי ישפטוי ולשוני, כי יתפללו
לפני השם אשר בראני וככללני – אתה יודע במה-נתקלך
לשוני, ובמה-נתלבכו פי ישפטוי, בגלי ובפתר.

ואם אתה סומך על פרישת ידי וכפותך להתחנן לבורא
העליזון, הבורא והיוצר, החביב והיקר – אתה יודעת
המעשים והמצבים אשר פעלתי בעצמך בידי וכפותך, ואין
תסמוד עליהם ותבטח. אווי לי, כיצד לא הנחת بي לבי,
אייזה מקום נקי אשר אטמך בו, ואשר אסעד ונתחזק ממנה.
ואם תאמר לבי, אתה אש – זו מלחה רעה. חיללה לבי
חיללה, לא קיבל ולא אשמע. ולא יתכן להתייאש

אדון הכל, קהה הנה ווֹתָה. מְקִיף – בעל הוכלה ובעל הפחות כלם

מַרְחָמֵי הַשֵּׁם אֲשֶׁר חָמֵל בָּרְחָמֵמוֹ הַגָּדוֹלִים, וַנְתַן לְבָרִיאָתָיו

אפשרות לחזור בתשובה, וברחמייו ימחל לעונות. אבל

צָרִיךְ אֲפָה, לְבִי, לְהִיּוֹת שָׁפֵל עַל הָרָע אֲשֶׁר עָשָׂית, וְעַל

העצות הרעות שיעצת, ועל כל-מחשבות רעות אשר

חשבת, ועל דמיות מקללות שדמית, ומראות רעות

שראית, ותעוזב דרכי הרע ולא תחזר עליהם. ותבקש

מִהְבּוֹרָא הַעֲזָרָה לְהַדְרִיכָנוּ בְּדָرְכֵי הַצְדִיקִים וְהַיְשִׁירִים.

